

Europese en ministeriële berichten

Dolfijnensterfte door visserij (*Delphinidae*)

Als gevolg van alarmerende berichten over de bijvangsten aan dolfijnachtigen bij de Deense en Amerikaanse visserij, heeft Hemmo Muntingh die voor de Nederlandse socialisten in het Europees Parlement zitting heeft, opheldering gevraagd aan de Europese Commissie over:

- de bijvangsten aan Dolfijnen in Europa

- de mogelijkheden om zulke bijvangsten te vermijden, te meer daar de Bruinvis en de Butskop in de Noordzee en de Baltische Zee onder de werking van de Conventie van Bern vallen

- de bijvangst aan dolfijnachtigen bij de tonijnvisserij
- de tonijnimport in de Europese Gemeenschap waarbij bij de vangstmethoden zijn gebruikt die schadelijk zijn voor de dolfijnachtigen

- de maatregelen die de Europese Commissie kan nemen om de dolfijnachtigen bij de tonijnvisserij te beschermen.

In de beantwoording van de vragen door de Europese Commissie bleek duidelijk dat:

- blijkens een Deense studie door Deense vissers jaarlijks circa 3000 Bruinvissen worden gevangen. Er zijn geen recente cijfers, noch is een totaal beeld voor de Europese Gemeenschap beschikbaar

- bijvangsten aan dolfijnachtigen bij de tonijnvisserij zijn vooral beperkt tot de oostelijk-tropische wateren van de Stille Oceaan. Gegeven de onder andere Amerikaanse maatregelen ter beperking van bijvangsten aan dolfijnachtigen in de Stille Oceaan en het feit dat de Europese import voor een deel uit de Atlanti-

sche Oceaan afkomstig is, acht de Europese Commissie het niet waarschijnlijk dat de tonijnimporten in de Europese Gemeenschap samenhangen met de dood van veel dolfijnachtigen

- de totale import van Tonijn uit de Verenigde Staten en Mexico is van 1982 tot 1986 geleidelijk gestegen van 6683 tot 15746 ton Tonijn. Contrair aan die ontwikkeling is het Nederlandse aandeel in die import over het zelfde tijdsbestek geleidelijk gedaald van 41 tot 0 ton. Van België zijn geen cijfers bekend. De meest importerende landen zijn Italië (1986: 11.634 ton), Spanje (2306 ton) en Frankrijk (1986: 1786 ton). Het is niet bekend welk aandeel van deze importen afkomstig is uit vangstgebieden in de Stille Oceaan, de Golf van Mexico of de Atlantische Oceaan.

Schriftelijke vraag nummer 1430/87 door Hemmo Muntingh (Socialisten-Nederland) aan de Commissie van de Europese Gemeenschap (14 oktober 1987), is beantwoord namens de Commissie op 1 juli 1988 door Cardoso e Cunha.

Achtergronden wildklem

Donderdag 13 juni 1991 startte de vergadering van de Europese ministers van milieu. Belangrijk punt op de agenda was de Verordening van de Raad die gaat over de invoer van bepaalde bontsoorten. In de vergadering werd besloten over een verbod op de wolfsklem en over een bontimportverbod.

De wolfsklem, of 'leghold trap' is ontworpen om dieren bij een pot te vangen en niet om ze direct te doden. Uren,

vaak dagenlang strijdt een dier onder hevige pijnen om uit de klem te ontsnappen. De stalen beugels slaan keihard om de poot, waardoor botten verbrijzelen, pezen en spieren scheuren. Een dier overleeft soms de wolfsklem door net zo lang te draaien, trekken en bijten dat zijn poot afscheurt. Een stuk poot blijft in de klem zitten en zwaargewond probeert het dier te vluchten. Lukt dat niet, dan krijgt het dier de genadeslag van de bontjager.

De wolfsklem is a-selectief. Niet alleen pelsdieren, maar ook vogels, huisdieren of schapen en koeien worden gevangen in de klem. Sommige bronnen gaan uit van vier onbedoelde vangsten per gewenst dier. Voor een jas van Wasberen zijn naast de benodigde veertig Wasberen nog 160 andere dieren het slachtoffer.

Niet voor niets is dit barbaarse vangmiddel reeds in zestig landen verboden. Bij een positief besluit van de milieuministers, komt ook in de EG een einde aan het gebruik, verkoop, fabricage, import en export van dit barbaarse vangmiddel. Een logisch vervolg op het verbod op de wolfsklem is een verbod op de import van bontproducten uit die landen waar de klem nog niet is verboden. Met name in Canada en de Verenigde Staten wordt de klem volop gebruikt bij de vangst van pelsdieren.

Het importverbod gaat gelden voor dertien diersoorten: Das, Bever, Coyote, Hermelijn, Vismarter, marterachtigen, Lynx, Rode Lynx, Muskusrat, Sabeldier, Otter, Wasbeer en Wolf. Niet alle dieren vallen onder het importverbod. Vossen en Nertsen bijvoorbeeld

Europese en ministeriële berichten

kunnen ook van pelsdieren-fokkerijen afkomstig zijn, daarom vallen zij er buiten. Op zich een kwalijke zaak. Wilde Nertsen en Vossen worden voor 86%, respectievelijk 99%, met wolfsklemmen gevangen. 'Bont voor Dieren' wil dat alle in het wild gevangen dieren onder de regeling vallen.

Zoals het voorstel er nu ligt, wordt de regelgeving per 1 januari 1995 van kracht. Landen die kunnen aantonen dat ze voldoende vooruitgang hebben geboekt met ontwikkeling van 'humane' vangmiddelen krijgen uitstel van maximaal één jaar.

De bonthandel scherm al jarenlang met onderzoek naar sneldodende methoden. In feite worden gruwelijke dierproeven gedaan om de effectiviteit van dergelijke middelen te testen. In de jaren dertig loofden Amerikaanse dieren-

beschermingsorganisaties hoge geldbedragen uit voor de ontwikkeling van de 'humane klem'. De prijzen werden nimmer uitgekeerd.

Recente onderzoeksverslagen tonen de gruwelijkheden aan die met het onderzoek gaan gepaard. Beschreven werden experimenten met een 'powersnare' voor Vossen. Dat is een strik die met behulp van een mechanisme in een keer zo krachtig om de nek van een dier wordt getrokken dat het snel - en pijnloos - zou moeten sterven. Zelfs dieren die op de 'juiste wijze' de strik om de nek hadden gekregen moesten men na acht minuten nog met een spuitje afmaken. Een experiment werd gestaakt toen een Vos werd gestrikt bij de achterpoten en een ander met een voorpoot. De dood in een strik is niet minder gruwelijk dan in de wolfsklem.

'Bont voor Dieren' wil graag

dat het bontimportverbod ingaat per 1 januari 1992. De strijd tegen het gebruik van de 'leghold trap' duurt al bijna een eeuw. Aan het leed dat miljoenen pelsdieren en andere dieren wordt aangedaan moet zo snel mogelijk een einde komen. Dierenbeschermingsorganisaties over de hele wereld dringen aan op zo snel mogelijk intreden van het bontimportverbod. Ook Alex Bodry, de voorzitter van de Milieuraad, heeft voorgesteld om de datum te vervroegen naar 1992.

Indien het voorstel in zijn huidige vorm wordt aangenomen, en die kans is zeer groot, ziet 'Bont voor Dieren' het toch als een belangrijke doorbraak. Een duidelijk politiek signaal aan de bonthandel en een erkenning van de jarenlange strijd tegen het zinloze pelsdierenleed.

De regelgeving heeft veel ef-

Vangstcijfers van geklemde dieren die onder de EG verordening vallen (Canada)

	1988/1989		1989/1990	
	aantal	waarde (CND\$)	aantal	waarde (CND\$)
Bever	267.427	6.182.839	237.033	4.473.492
Coyote	31.227	660.401	22.536	355.849
Das	1.068	11.661	648	6.739
Hermelijn	53.545	78.545	28.841	50.542
Lynx	8.265	1.967.407	9.793	1.149.580
Marter	212.438	16.772.766	178.833	11.254.055
Muskusrat	531.944	1.192.030	280.078	455.942
Otter	15.009	583.788	11.685	314.774
Vismarter	9.183	851.964	7.726	403.681
Wasbeer	44.094	259.737	19.754	93.725
Wolf	2.468	292.199	2.116	319.824
Totaal	1.176.668	28.853.337	799.043	18.878.203

Totale vangst van wilde dieren in Canada

	1988/1989		1989/1990	
	aantal	waarde (CND\$)	aantal	waarde (CND\$)
Totaal	1.485.167	34.046.333	990.779	22.342.338

Brón: Fur production. Ministry of Supply and Services Canada, april 1991. Fur Resources Committee of the US International Association of Fish and Wildlife Agencies.

Europese en ministeriële berichten

fect. Het importverbod bestaat 80% van in Canada en 78% van den de Verenigde Staten gevangen pelsdieren (zie tabel). In de afgelopen jaren zijn vangsten van pelsdieren in het wild al dramatisch gedaald. Een Europees bontimportverbod kan de nekslag betekenen aan de handel in bont van wilde pelsdieren.

Als het EG-bontimportverbod in 1988 van kracht was geweest, hadden in 1988/1989 de levens van 1.176.668 dieren (79,2% van het totaal) en in 1989/1990 de levens van 799.043 dieren (80,6% van het totaal) kunnen worden bespaard.

Van de Verenigde Staten zijn niet zulke recente gegevens bekend. Maken wij de zelfde berekening op basis van vangstgegevens uit de Verenigde Staten in 1983/1984 dan blijkt dat ook daar bijna 80% van de daar gevangen 11,9 miljoen dieren onder de verordening valt.

■ Stichting Bont voor Dieren, postbus 589, 8901 BJ Leeuwarden, 058 - 151 628.

Europarlementariërs komen Eekhoorns (*Sciurus vulgaris*), marters (*Mustelidae*) en Dassen (*Meles meles*) te hulp

Het Parlement vraagt een verbod op klemmen.

Een dier dat in een ijzeren klem gevangen zit, is ten dode opgeschreven, ook al wordt het nog levend door een die-renvriend bevrijd. En wat nog erger is, het dier sterft een vreselijke marteldood. Om een einde te maken aan deze barbaarse methoden van het vangen van dieren om hun pels, vraagt het Europees Parle-

ment de lidstaten in een op 10 september 1990 aangenomen resolutie invoer, uitvoer, fabricatie, verkoop en gebruik van ijzeren klemmen in de Europese Gemeenschap te verbieden.

Hiermee gaan de Europarlementariërs verder dan de Europese Commissie die slechts de invoer verbiedt van deze klemmen die nog steeds worden gebruikt door beroepsjagers in de Verenigde Staten, de Sovjet-Unie en Canada. Daarbij wil het Parlement niet alleen de invoer van bont van met klemmen gevangen dieren verbieden, zoals voorzien is in het Commissievoorstel, maar ook produkten die met dit bont zijn gemaakt. De parlementariërs hebben ook de lijst van de te beschermen dieren - die door de Commissie opgesteld was, uitgebreid met Rode Eekhoorns, Dassen, Muskusratten, marters en Hermelijnen.

Het Parlement verzoekt het verbod te laten ingaan op 1 januari 1995 en niet een jaar later zoals de Commissie heeft voorgesteld. Zolang de verbodsbepalingen nog niet van kracht zijn, stelt het Parlement voor alle bont- en andere van bont gemaakte produkten van een speciaal etiket te voorzien om de consument erop te wijzen dat ze afkomstig zijn van dieren die in het wild werden gevangen en niet van beesten die om hun pels werden gefokt. De Europese consumentenorganisaties, met name het Europese Bureau van de Consumentenbonden (BEUC), hebben al laten weten dat ze het idee voor een dergelijke etikettering steunen.

Het gebruik van ijzeren klemmen is al in zestig landen van de wereld verboden, waarvan

in vijf van de Europese Gemeenschap, namelijk Duitsland, Denemarken, Griekenland, Ierland en het Verenigd Koninkrijk. In andere landen bestaan er bepaalde beperkingen op het gebruik ervan. In bepaalde streken in Noord-Amerika behoren deze klemmen tot het dagelijks leven van de Indianen en de Eskimo's, waardoor het afschaffen ervan wel wat moeilijk wordt. Maar in Europa moet de Ministerraad van de Europese Gemeenschap binnenkort over deze zaken beslissen.

Nederland loopt achter bij internationale ontwikkelingen

De adviescommissie Wet Bedreigde Uitheemse Diersoorten (BUD) heeft bij brief van 5 april 1991 aan minister Bukman haar zorgen kenbaar gemaakt over de trage voortgang van de aanpassing van de Wet Bedreigde Uitheemse Diersoorten. Deze wet moet worden gewijzigd als gevolg van Europese regelgeving.

De commissie brengt in herinnering dat inmiddels al zeven jaar met tijdelijke maatregelen moet worden gewerkt, waardoor Nederland achterloopt bij de internationale ontwikkelingen en zijn geloofwaardigheid dreigt te verliezen. Het voornaamste manco in de Nederlandse wetgeving is het ontbreken van een verbod op verkoop, vervoer en dergelijke van bedreigde beschermde diersoorten, aldus de commissie.

Soortenbescherming

De ministerraad heeft 26 april 1991 ingestemd met een voorstel van staatssecretaris J.D. Gabor tot wijziging van de

Europese en ministeriële berichten

Vogelwet 1936, de Jachtwet en de Natuurbeschermingswet. Het wetsvoorstel beoogt drie wetten in overeenstemming te brengen met internationale verplichtingen op het gebied van de soortenbescherming, in het bijzonder de EG-vogelrichtlijn.

De wijziging van de Natuurbeschermingswet heeft tevens betrekking op een regeling om de introductie van uitheemse diersoorten in de vrije natuur te voorkomen. Het wetsvoorstel loopt vooruit op de in voorbereiding zijnde Flora- en Faunawet.

Verhuizing Afdeling Bestrijding van Dierplagen

De Afdeling Bestrijding van Dierplagen is reeds in 1987 verhuisd. Met betrekking tot zoogdieren houdt 'de Afdeling' zich vooral bezig met ratten en muizen. Zo verstrekt de Afdeling informatie over het zo doelmatig en veilig mogelijk bestrijden van ratten en muizen als plaagdieren in en om gebouwen, op afvalstortplaatsen, in hangegebieden, en dergelijke. De Afdeling verricht ook deugdelijkheids-onderzoek van knaagdierbestrijdingsmiddelen, en wordt de opzet en coördinatie verricht voor onderzoek naar resistentie bij ratten of muizen voor bepaalde bestrijdingsmiddelen.

Er wordt veel nadruk gelegd op preventie, een juiste determinatie, van de betrokken diersoort(en), het deskundig gebruik van deugdelijke bestrijdingsmiddelen en de toepassing van de minst giftige bestrijdingsmiddelen. In veel gevallen kan worden geadviseerd geen bestrijdingsmiddelen te (laten) gebruiken, maar

het probleem op te lossen met technische maatregelen of door middel van fysieke bestrijding.

Zowel bedrijven, instellingen, particulieren als ongediertebestrijdingsbedrijven en -diensten kunnen een beroep doen op de Afdeling.

Het postadres van de Afdeling is:

Staatstoezicht op de Volksgezondheid, Ministerie van Volksgezondheid, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Hoofdingspectie Milieuhygiëne. Afdeling Bestrijding van Dierplagen, postbus 350, 6700 AJ Wageningen, 08370 - 19 061. Bezoekadres: Vadarling 120, Wageningen.

Taken faunabeheer overgedragen aan directie uitvoering regelingen en provinciale directies landbouw, natuur en openluchtrecreatie

Met ingang van 1 mei 1990 zijn een aantal taken op het gebied van het faunabeheer niet langer door de directie Natuur-, Milieu- en Faunabeheer (NMF) van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij uitgevoerd. Deze taken, onder andere op het gebied van de wildschade in de landbouw, worden overgebracht bij de directie Uitvoering Regelingen (DUR) en bij de provinciale directies Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie (afdelingen Uitvoering Regelingen) van het zelfde ministerie.

De beleidstaken op het gebied van het faunabeheer blijven onderdeel van de werkzaamheden van directie en consulentenschappen NMF.

Achtergrond van deze operatie is de binnen het departe-

ment doorgevoerde scheiding tussen beleid en uitvoering. Uitvoeringstaken worden in toenemende mate ondergebracht bij de directie Uitvoering Regelingen en bij de provinciale directies Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie. Het streven is om op deze manier een efficiënte en eenduidige uitvoeringsstructuur tot stand te brengen.

Op 1 mei werden in totaal 21 regelingen overgedragen. Het betreft regelingen op grond van de Jachtwet, de Vogelwet en de Natuurbeschermingswet. In de bijlage worden de diverse regelingen kort omschreven.

De belangrijkste taken die werden overgedragen zijn de vergunningverlening op grond van artikel 53 van de Jachtwet en de uitvoering van het secretariaat van de provinciale wildschadecommissie, beide per 1 juli. Vergunningen op grond van artikel 53 van de Jachtwet kunnen worden verleend om diersoorten die belangrijke schade veroorzaken buiten het jachtseizoen, te bestrijden. De provinciale wildschadecommissies zijn het aanspreekpunt voor land- en tuinbouwers die kampen met problemen op het gebied van de wildschade.

Voor het indienen van aanvragen en voor informatie met betrekking tot de in de bijlage opgenomen regelingen dient men zich vanaf 1 mei 1990 (voor vergunningen op grond van artikel 53 van de Jachtwet en voor wildschademeldingen vanaf 1 juli) te wenden tot de districtsbureauhouder van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (DBH).

Persberichtnummer 52
(25-4-1990)